

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1267/2019
18.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Јасмине Васовић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Ибрахима Танкосића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 60/17 од 11.10.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1097/18 од 29.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 18.12.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Ибрахима Танкосића, а поводом тог захтева за заштиту законитости, по службеној дужности на основу члана 489. став 2. ЗКП у односу на окривљеног ББ, **УКИДАЈУ СЕ** правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Пазару К 60/17 од 11.10.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1097/18 од 29.07.2019. године и предмет враћа Вишем суду у Новом Пазару на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару К 60/17 од 11.10.2018. године, окривљени ББ оглашен је кривим због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у помагању у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 35. и члана 30. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од осам месеци, а окривљени АА због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од пет месеци и због кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 1. КЗ за коју му је утврђена казна затвора у трајању од три месеца, па му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и одређено да се иста неће извршити уколико у року од две године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Окривљени су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка ближе наведено у изреци ове пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1097/18 од 29.07.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Пазару и бранилаца окривљених ББ и АА, а пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 60/17 од 11.10.2018. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног ББ, адв. Ибрахим Танкосић поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног АА ослободи од оптужбе или пак исте укине и предмет врати суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Ибрахима Танкосића Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано, бранилац окривљеног АА, адв. Ибрахим Танкосић, у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је првостепеном пресудом оптужба прекорачена, а која повреда није отклоњена од стране другостепеног суда у поступку по жалби.

Према стању у списима, оптужницом Вишег јавног тужиоца у Новом Пазару Кт0 118/14 од 13.05.2015. године, која је измењена 13.07.2017. године, окривљенима АА и ББ, стављено је на терет да су неутврђеног дана октобра 2013. године у Новом Пазару, способни да схватте значај својих дела и у могућности да управљају својим поступцима, свесни да су њихова дела забрањена, али су њихово извршење хтели, искоришћавањем свог службеног положаја сачињавањем лажних исправа и употребом истих као правих покушали другом правном лицу да прибаве имовинску корист у износу већем од 1.500.000,00 динара на тај начин што је окривљени АА у својству службеног лица као шеф одсека за ... у Одељењу за ..., по претходном договору са окривљеним ББ, радником Агенције „ВВ“ ДОО ... сачинио лажни закључак Одељења за ... Града ... 08 бр. 463 од 08.10.2013. године 96/13 којим се Градска управа оглашава ненадлежном за одлучивање по захтеву за конверзију права коришћења у право својине на катастарској парцели ... власништво Републике Србије за коју је сходно члану 103. Закона о планирању и изградњи ПС ГГ као корисник наведене парцеле требало да плати 130.636.539,00 динара...“ а при којој оптужници јавни тужилац је остао до краја главног претреса.

Побијаном пресудом Вишег суда у Новом Пазару К 60/17 од 11.10.2018. године, окривљени ББ и АА, према изреци пресуде оглашени су кривим да су неутврђеног дана октобра 2013. године у ..., способни да схвате значај својих дела и у могућности да управљају својим поступцима, свесни да су њихова дела забрањена али су њихово извршење хтели, искоришћавањем свог службеног положаја сачињавањем лажних исправа и употребом истих као правих, покушали другом правном лицу да прибаве противправну корист у смислу стицања права својине на тај начин ... Републике Србије, за коју ПЦ „ГГ“ као корисник наведене парцеле није могла право коришћења конвертовати у право својине јер је у односу на одредбе члана 103. став 1. члан 105. и 106. Закона о планирању и изградњи решењем Уставног суда Србије од 17.05.2013. године које је објављено у „Службеном гласнику РС“ дана 23.05.2013. године покренут поступак оцене уставности и истовремено обустављено извршење појединачног акта или решења која су предузета на основу наведених одредаба...”

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или прецизираној оптужници, а одредбом става 2. истог члана прописано је да суд није везан за предлог тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Дакле, из цитираних законских одредаба произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет у погледу субјективне и објективне истоветности дела, док закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела.

Доносећи побијану првостепену пресуду, Виши суд у Новом Пазару повредио је објективни идентитет оптужбе, то јест изменио чињенични опис кривичног дела, није остао у границама чињеничног основа из оптужног акта, односно није остао у граници оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Предмет оптужбе је покушај прибављања противправне имовинске користи за правно лице ПЦ „ГГ“, у експлицитно означеном износу који би био прибављен неплаћањем накнаде у поступку доношења одлуке о конверзији, док би се, према изреци пресуде, прибављање „користи састојало у стицању права својине на земљишту за исто правно лице. Стицање права својине на земљишту, међутим, није предмет оптужбе, како се основано и у захтеву за заштиту законитости наводи.

Стога, како су окривљени пресудом оглашени кривим за лакше кривично дело, од онога које им је стављено на терет, суд није био овлашћен да радњу кривичног дела измени тако да је њен предмет не само битно различит од онога који је наведен у оптужници, већ он у оптужници не постоји, а таква измена чињеничног стања и саму противправност радњи окривљених чини суштински различитом.

Поступајући на овај начин, Виши суд у Новом Пазару, прекорачио је оптужбу и побијаном пресудом учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 8. тачка 9) ЗКП, на коју се основано указује захтевом

за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, а коју повреду Апелациони суд у Крагујевцу није отклонио, обзиром да је жалбе Вишег јавног тужиоца и браниоца окривљеног одбио као неосноване и првостепену пресуду потврдио.

Врховни касациони суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Ибрахима Танкосића, усвојио као основан, а поводом тог захтева, по службеној дужности у односу на окривљеног ББ, а сходно одредби члана 489. став 2. ЗКП, укинуо побијане пресуде и предмет вратио Вишем суду у Новом Пазару на поновно одлучивање.

С обзиром на то да је због учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, укинуо првостепену и другостепену пресуду, Врховни касациони суд се није упуштао у оцену осталих истакнутих повреда закона на које се у захтеву браниоца окривљеног указује.

Виши суд у Новом Пазару ће у поновном поступку отклонити наведену битну повреду одредаба кривичног поступка на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, с тим што ће у поновном поступку водити рачуна и о осталим наведеним повредама у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић,с.р.

За Председника већа-судија
Веско Крстајић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић